

Specialiųjų tyrimų tarnyba

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Korupcijos rizika Europoje

Didžiausios korupcijos rizikos sritys Europoje:

- Politinių partijų finansavimas (Švedijos, Šveicarijos pvz.);
- Neviešinamas ir nepakankamai reglamentuotas lobizmas;
- Parlamento atstovų etikos kodeksų nesilaikymas;
- Informacijos neprieinamumas (Ispanija);
- Didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė viešųjų pirkimų srityje;
- Vidinių informatorių (whistleblowers) apsaugos trūkumas.

Korupcijos suvokimo indeksas KSI 2013

Lietuva 43 vieta (57 balai)

2012 m. 48 vieta (54 balai)

Danija, Naujoji Zelandija 1 vieta (91 balas)

...

Estija 28 vieta (68 balai)

Lenkija 38 vieta (60 balų)

Lietuva 43 vieta (57 balai)

Latvija 49 vieta (53 balai)

Baltarusija 123 vieta (29 balai)

Rusija 127 vieta (28 balai)

Afganistanas, Šiaurės Korėja, Somalis 177 vieta (8 balai)

Korupcijos prielaidos

- **Bendrosios socialinės** (nedarbas, sveikatos draudimo sistemos netobulumas, maži valstybės tarnautojų atlyginimai ir pan.);
- **Teisinės** (teisės aktų netobulumas, dažnas keitimas bei kolizijos, nebaudžiamumas, kontrolės sistemų, pranešėjų (whistleblowers) apsaugos programų, profesinių elgesio kodeksų valstybės tarnyboje nebuvimas ir pan.);
- **Institucinės** (ne visose institucijose taikomas rotacijos principas, motyvacinė karjeros sistema, neišplėtotos vidaus ir išorės audito sistemos, nepašalintos prielaidos korupcijai skiriant įmonių, kuriose vyrauja valstybės kapitalas, vadovus, nustatant jų atsakomybę ir pan.);
- **Visuomenės pilietiškumo stokos** (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas, nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams, piliečių pasyvumas antikorupcinėje veikloje);
- **Išorinių veiksnių įtakos** (tarptautinės korupcijos atsiradimas, tinkamų sąlygų atskirų ūkio subjektų sąžiningai konkurencijai nesudarymas, pasienio kontrabandos ir korupcijos specifika ir pan.).

Korupcijos pasekmės

- **Mažėja mokesčių įplaukų, auga šešėlinė ekonomika;**
- **Mažėja užsienio investuotojų;**
- **Atskaitomybės stoka sumažina vidaus pajamas;**
- **Iškreipia vyriausybės biudžeto išlaidų sprendimus;**
- **Pakerta visuomenės pasitikėjimą vyriausybe;**
- **Blogėja viešojo administravimo kokybė;**
- **Atsiranda neoficiali sprendimų priėmimo sistema;**
- **Stiprėja organizuoto nusikalstamumo ryšiai su korumpuotais valstybės tarnautojais, politikais ir pan.**

KAIP SUMAŽINTI KORUPCIJĄ?

Korupcijos prevencijos priemonės

Antikorupcinis teisės aktų vertinimas

- Siekia įvertinti teisinio reguliavimo poveikį korupcijos mastui - teisinės korupcijos priežastys (teisės aktų spragos, kolizijos, procedūrų ir priemonių netikslumai);
- Užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į galimas įgyvendinimo pasekmes.

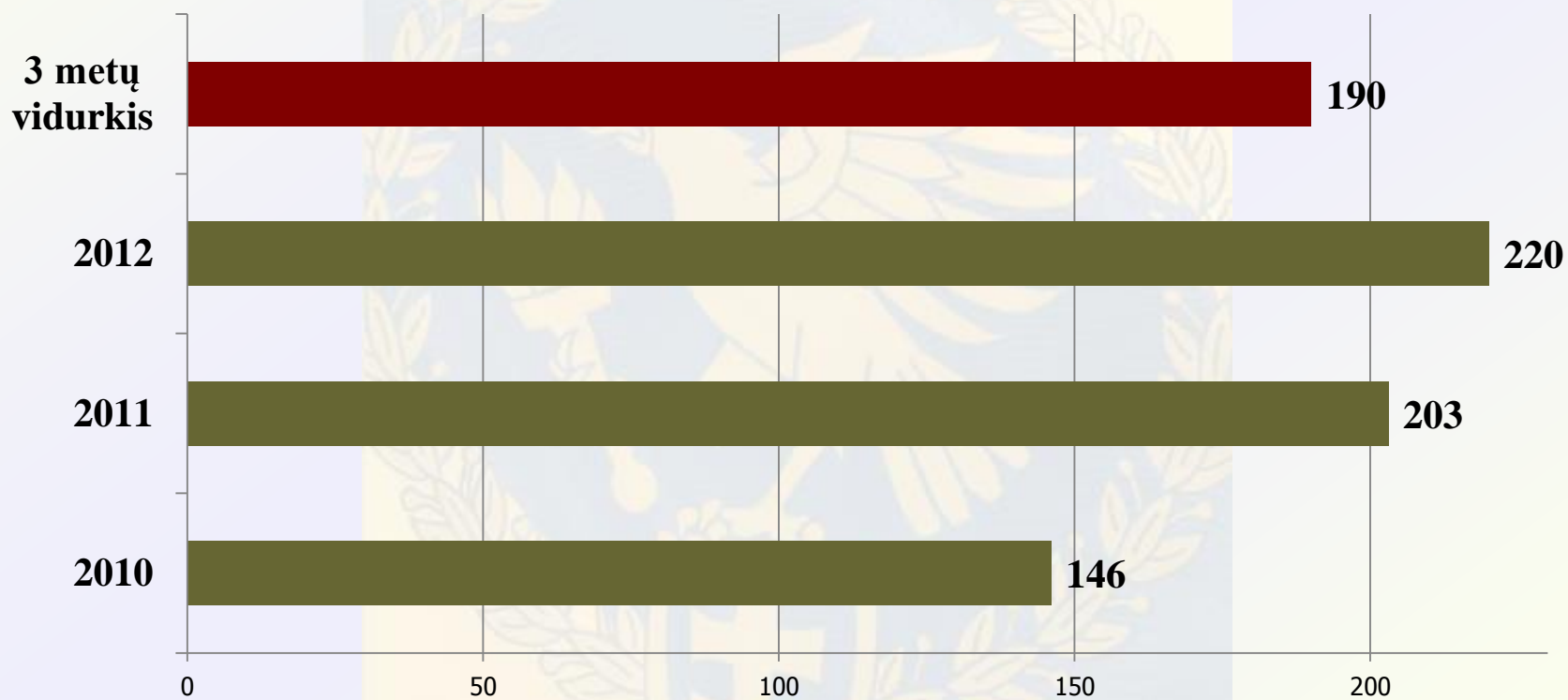
Antikorupcinis teisės aktų vertinimas

Teisės aktų ir jų projektų vertinimą STT atlieka:

- Savo iniciatyva;
- LR Prezidento
- Seimo Pirmininko
- Seimo komisijos, frakcijos teikimu.

Antikorupcinio vertinimo išvada pateikiama teisės akto projekto rengėjui, kuris sprendžia, ar tikslinga jį tobulinti.

ANTI KORUPCINIS TEISĒS AKTŪ VERTINĪMAS

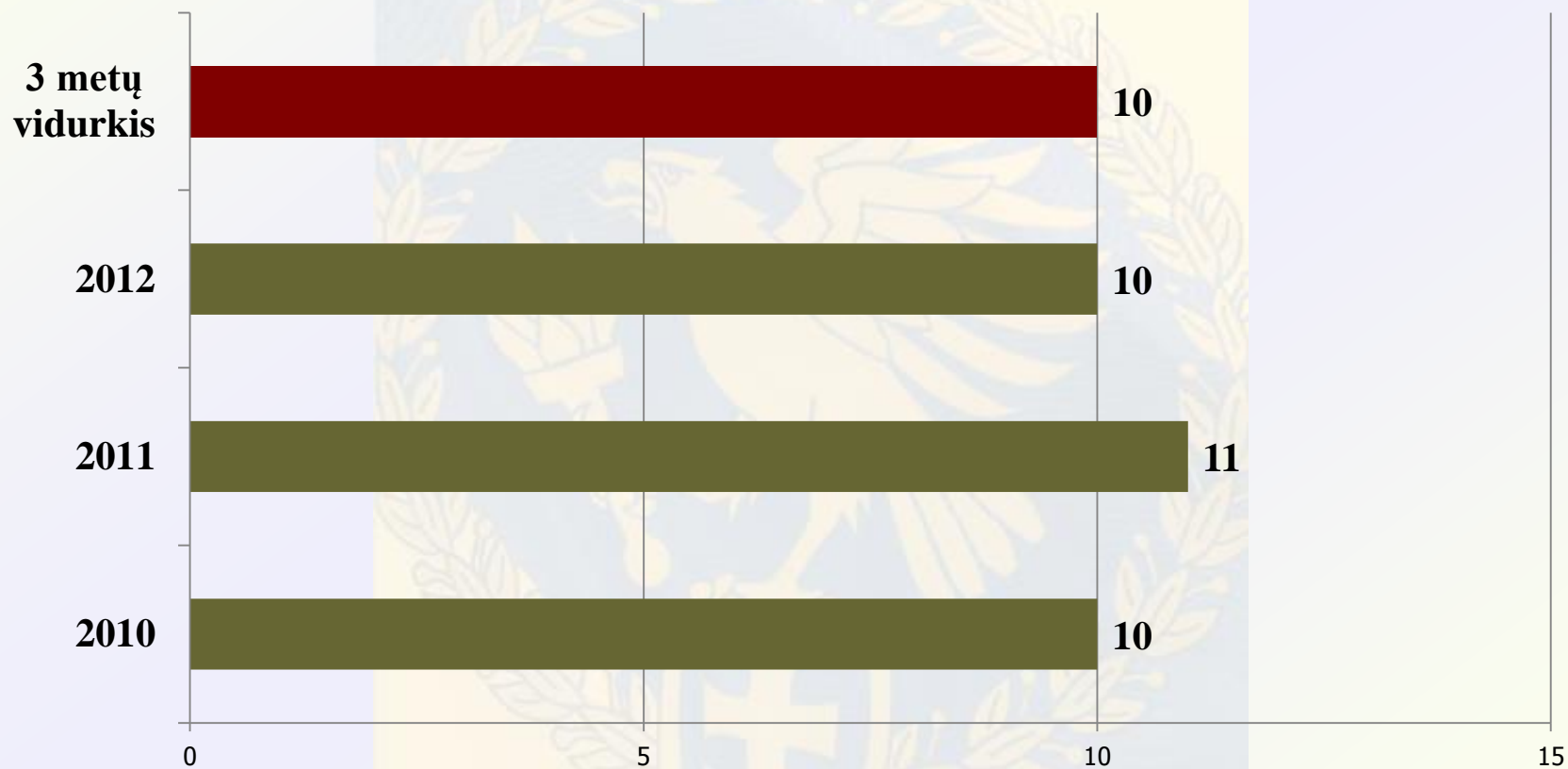

Korupcijos rizikos analizė (KRA)

- **KRA** – valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos analizė antikorupciniu požiūriu ir motyvuotos išvados dėl kovos su korupcija programos parengimo ir pasiūlymų.
- Padeda institucijoms sukurti naujų veiksmingų prevencinio poveikio priemonių sistemą, mažinančią korupcijos riziką ir paplitimą.

ATLIKTOS KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĒS

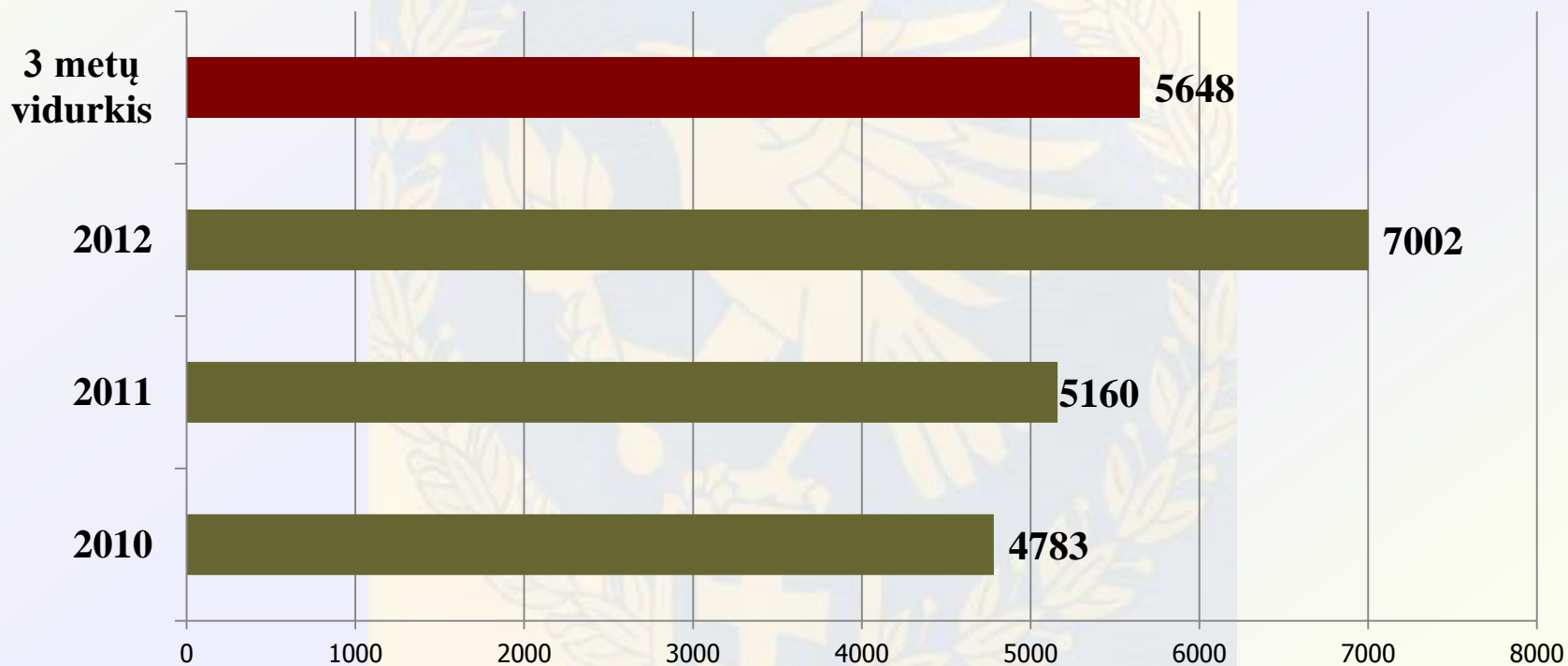

Informācijas apie asmenis pateikimas

Siekiamo užkirsti kelią nepatikimiems, netinkamą reputaciją turintiems asmenims eiti pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje.

INFORMACIJOS APIE ASMENIS PATEIKIMAS

Antikorupcinis švietimas ir informavimas

Dvi kryptys:

- tikslinės grupės (valstybės tarnautojai, moksleiviai, studentai);
- pilietinė visuomenė.

Projektą finansuoja
Europos Sąjunga

duodamas kyši,
DARAI NUSIKALTIMĄ

Jei susidūrei su korupcija - paskambink! **8 5 266 33 33**

STT karštoji linija

DUOSI KYŠI

PRANEŠIU STT

duodamas kyšį,
DARAI NUSIKALTIMĄ
8 5 266 33 33

STT kartojimai

Dėkoju už dėmesį!

www.stt.lt

tel. 2663333

facebook

- LRSTT

Jurgita Razmytė

Viešųjų ryšių vyresnioji
specialistė

jurgita.razmyte@stt.lt